4

LÍDER DE LA UNIÓ DE RABASSAIRES 1921-1931

Com a **diputat d'un districte típicament rabassaire** com el de Sabadell, Companys es lliura en cos i ànima, al llarg dels anys vint, al problema social del camp català. Un problema generat per les **difícils condicions legals dels pagesos** que treballen la terra amb contracte de conreu: parcers, rabassaires i arrendataris, una part important dels quals comparteixen aquesta condició amb la de minúscul propietari i jornaler.

Així doncs, l'agost de 1922, Companys impulsa **la creació i organització de la Unió de Rabassaires,** el sindicat agrari que esdevé hegemònic gràcies a recuperar per al camp català la tradició fonamentalment reformista que l'anarcosindicalisme cenetista havia fet trontollar durant l'anomenat bienni bolxevic (1918-1920).

El mateix 1922 Companys, en una pràctica comuna als republicans de l'època, ingressa a la francmasoneria, tot i que hi té molt poca implicació al llarg de la seva vida.

L'aventura colonial espanyola al nord d'Àfrica pateix una severa derrota a Annual davant els rifenys d'Abd-el-Krim. La crisi política de la desfeta soscava la monarquia d'Alfons XIII, i provoca, el setembre de 1923, el cop d'estat i la **Dictadura del general Miguel Primo de Rivera,** avalats pel propi rei en una sortida endavant.

La Dictadura elimina els partits polítics a tot l'Estat, persegueix els militants d'esquerres i els catalanistes, disol la Mancomunitat de Catalunya i prohibeix l'ús públic de la llengua i la bandera catalana.

Cessat com a diputat pel cop d'estat, Companys se centra en la **direcció de *La Terra*, el portaveu de la Unió de Rabassaires** que esdevé de vital importància sobretot a partir de 1926, quan la repressió política i sindical de la Dictadura suspèn la campanya de mítings del sindicat.

1922
Els dirigents de la Unió de Rabassaires Lluís Companys, Amadeu Aragay i Francesc Riera en una assemblea d'aquest sindicat de pagesos.

LA TERRA

Portaveu de la Unió de Rabassaires de Catalunya

Director: LLUIS COMPANYS

Una nova manifestació de simpatia

"La Terra" saluda amb entusiasme la rehabilitació del seu Director i li dedica una plena demostració de la seva adhesió i afecte

Així creu interpretar l'unànim sentiment dels llegidors

Amb el cap i amb el cor

EL NOSTRE DIRECTOR

L'oportunitat de l'homenatge

21 juny 1924
La Terra, el portaveu de la Unió de Rabassaires, fou fundada i dirigida per Lluís Companys.
AHCB

27 octubre 1931
L'important ascendent polític que Companys conservà sobre el món rabassaire queda reflectit en aquest acudit de Valentí Castanys publicat a *El Bé Negre* durant la seva època de dirigent d'Esquerra.
BC

1935
Opuscle «Què és la Unió de Rabassaires» de Nònit Puig i Vila, amb pròleg de Lluís Companys.
BC

Barcelona, 12 juny 1934
Manifestació dels rabassaires davant del Parlament de Catalunya després que el Tribunal de Garanties Constitucionals revocà la Llei de Contractes de Conreu. La pancarta diu: «Proclamació de la República Catalana. A baix els traïdors de nostra terra! Lluitem i lluitarem fins la mort».
Agustí Centelles / AC

Castellar del Vallès, 16 maig 1936
Lluís Companys en una visita pel Vallès s'atura a saludar a «l'Avi Bruguera» un vell rabassaire qualificat pel president de la Generalitat com «el més antic republicà de Castellar i un dels millors amics que jo he tingut».
Agustí Centelles / AC

circa 1936
Cartell de la Unió de Rabassaires.
Ricard Fàbregas / AGC

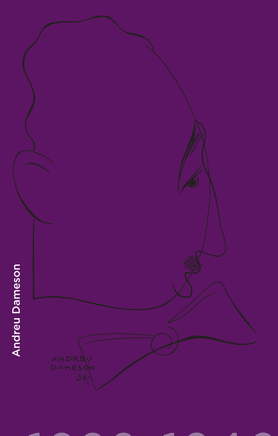

Andreu Dameson

1882-1940

LLUÍS COMPANYS

POLÍTIC FINS A LA MORT